

Capgirar l'iceberg dels museus

Publicat per [Interacció](#) [1] el 04/02/2020 - 15:09 | Última modificació: 18/02/2020 - 13:26

[Alexandre Delarge](#) [2] | [La documentation Française](#) [3]

Res és més fàcil que crear un museu sense comptar amb la participació de ningú. Es tractaria simplement de construir un edifici o aprofitar-ne un de ja existent, posar-hi objectes dins, obrir-lo, i esperar que les persones hi entressin. Ho diu l'historiador i museòleg [Hugues de Varine](#) [4], que considera que **les vitrines, les peces i els seus criteris de conservació haurien de ser la punta de l'iceberg dels museus**. Per Varine, **participació significa iniciativa, presa de decisions i la posada en marxa d'aquestes i, per sobre de tot, posar al centre la comunitat, escoltar-la i comprendre les seves necessitats i inquietuds**.

Aquesta és una de les moltes reflexions al voltant de la participació als museus que recull el llibre "[Le Musée participatif. L'ambition des écomusées](#) [5]", en el qual hi han col·laborat diversos experts en la matèria.

La primera part del llibre fa una **retrospectiva històrica per l'evolució del concepte de museu**, parant especial atenció al **naixement dels ecomuseus a finals dels anys 60**, moment en què es van contemplar per primera vegada objectius com el d'obrir les portes a l'entorn més proper, i el de contemplar la gestió des de la co-decisió i la co-construcció amb la comunitat.

Foto: [Ecomuseu d'Alsàcia](#) [6]

Per què cal que els museus treballin des d'un punt de visita de participació amb la comunitat?

Al pròleg es presenten les quatre raons essencials:

- Per deixar de ser un espai elitista, apte per només uns quants, i passar a **convertir-se en un recurs per a la comunitat**.
- Per **conèixer i comprendre la percepció que té la comunitat respecte al seu propi patrimoni**, en el benentès que no hi ha ningú que el conegui millor que ells.
- Per **adoptar un enfocament democràtic** i mirar de satisfer les necessitats de totes les categories socials.
- Per **propiciar la innovació** (en termes de creativitat, col·laboració...), que només és possible si la comunitat s'involucra.

Foto: Ecomuseu d'Alsàcia

Tot seguit, el segon i el tercer apartat desenvolupen diversos plantejaments i reflexions al voltant de la **participació als museus**, convertint aquest llibre en la primera publicació francesa que tracta exclusivament sobre aquesta qüestió.

Quina és la situació actual pel que fa a la participació dels museus? Segueix tractant-se d'un debat rellevant? En el si d'un ecomuseu o d'un museu que contempli alguna forma de participació, hauríem de parlar de visitants, d'habitants o d'actors? Quin paper hi ha jugat la digitalització? Aquestes són algunes de les qüestions a les quals s'intenta donar resposta mitjançant estudis de cas o els arguments dels propis autors.

Enfortir la vinculació entre la societat i el museu ampliant l'accés, la participació i les funcions socials i educatives.

És un dels **objectius estratègics del Pla de Museus de Catalunya** [7], presentat l'any 2017, que **aposta per dirigir els museus catalans cap a la seva vessant més social, entenent-la com el veritable motor dels museus del nostre temps**. Per tant, "Le Musée participatif. L'ambition des écomusées", publicat un any més tard, coincideix amb un moment de canvis als museus de casa nostra

Podeu consultar aquest [llibre](#) [8] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [9]

[Inicieu sessió](#) [10] o [registreu-vos](#) [11] per a enviar comentaris

Etiquetes: museus

Etiquetes: patrimoni

Etiquetes: accés a la cultura

Etiquetes: cooperació cultural

Etiquetes: participació

- [12]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/capgirar-iceberg-dels-museus>

Enllaços:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>
- [2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=Alexandre+Delarge>
- [3] <https://www.vie-publique.fr/publications>
- [4] https://fr.wikipedia.org/wiki/Hugues_de_Varine
- [5] https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45995&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20Alexandre%20Delarge
- [6] <https://www.ecomusee.alsace.fr/>
- [7] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/09/29/museus-2030-pla-de-museus-de-catalunya>
- [8] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45995>
- [9] <https://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>
- [10] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>
- [11] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [12] <https://interaccio.diba.cat/node/8233>